

Innhold

Kapittel 1

Barn og unges nye mediehverdag	15
Sosiale endringer som følge av teknologisk utvikling	15
Refleksjon over egen mediebarndom	16
Medieminner fra egen barndom.....	17
Mitt møte med nye medier	17
Unges digitale hverdag – to eksempler	17
«En dag i livet til to digitalt innfødte».....	18
Barn og unges mediehverdag	20
EuKids Online-undersøkelsen.....	20
Hovedfunn fra Norge.....	20
«Trygg bruk»-undersøkelsene	22
Barn og unges mediehverdag	22
Stor tilgang på ulike medier	22
De fleste barna har mobiltelefon	23
Hva gjør barna på Internett?	23
Økende bruk av sosiale nettsteder	24
Uønskede seksuelle kommentarer	25
Publisering av bilder eller video på Internett.....	25
Hva opplever barna som ubehagelig av det de ser på TV, film eller Internett?	25
Mobbing via Internett eller mobil.....	25
Nettets fascinasjonskraft og ungdommens utviklingsoppgaver	26
Sosiale nettsamfunn	29
Relevans for utviklingsoppgaver	31
Mottrend.....	31
Jakt på oppmerksomhet og anerkjennelse	31
Oppsummering	33

Kapittel 2

Introduksjon til digital mobbing	35
Innledning	35
Økende kunnskap	37
Hva er mobbing?	37
Former for mobbing	38
Årsaker til mobbing	38
Elevenes roller	39
Virkninger av mobbing	40
Mobbing i norsk skole	41
Sammenheng mellom ulike mobbeformer	41
Digital mobbing	41
Hva er digital mobbing?	41
Ulike former for digital mobbing	45
Elevenes roller	49
Fakta om utbredelse av digital mobbing	49
Skadevirkninger av digital mobbing	52
Oppsummering	53
Relevant lovgivning	54
Diskriminering	54
Ærekrenkelser	54
Å krenke en annens fred	55
Publisering av bilder uten samtykke	55
Identitetstyveri	56
Konsekvenser ved lovbrudd	57
Mistanke om lovbrudd	57
Eksempler på saker fra norske domstoler	58
Mindreårige og straff	60
Hvem har ansvar for å håndtere digital mobbing?	61
Hva sier opplæringsloven?	61
Hva med situasjoner utenfor skolen eller utenfor skoletiden?	62
Relevante vurderinger for skolen	62
Regulering av digital mobbing i ordensreglement	62

Kapittel 3

Hvordan kan voksne oppdage, håndtere og forebygge digital mobbing?	63
Innledning	63
Mulige tegn på at et barn utsettes for digital mobbing	64
Mulige tegn på at et barn utsetter andre for digital mobbing	66
Mulige tegn på at et barn er en tilskuer til digital mobbing	67
Å hjelpe unge mennesker som er blitt mobbet: «Hva skal jeg gjøre?»	67
Aktuelle umiddelbare handlinger	68
Råd fra Medietilsynet	69

Langsiktige tiltak når barnet blir mobbet.....	70
Å hjelpe barn og ungdom som har vært involvert i å mobbe andre: «Hvordan håndterer jeg dette?»	76
Den digitale mobbingens funksjoner for mobberen	76
Faktorer som kan utløse digital mobbing.....	77
Hvordan foreldre kan gå frem dersom barnet mobber andre	78
Hjelpe ungdom som har vært vitne til digital mobbing: «Hva skal jeg gjøre?».....	78
Hvordan forebygge digital mobbing?	80
Referanseliste	87